

**ARBETSUTSKOTTET FÖR PEDAGOGISKT
UTVECKLINGSCENTRUM DALARNA (PUD-AU)****Datum:** 2018-12-14**Tid:** Kl. 9.00 – 13.00 inklusive lunch**Plats:** Haganäs

Deltagare: Kerstin Ahlberg, HDa, Maria Almqvist, Lärarförbundet, Tomas Axelson, HDa, Filippa Bergqvist, PUD, Håkan Elfving, Gagnef, Eva-Lena Embretsen, PUD, Bengt Ericsson, PUD, Ulrika Forssell, Borlänge, Mikael Fältsjö, Borlänge, Anna-Karin Fändrik, PUD, Catharina Gehlin, Lärarförbundet, Mattias Gradén, PUD, Stefan Grybb, Hedemora, Siw Jenssen, HDa, Lars Kratz, Rättvik, Lars Linder, PUD, Mats Lundgren, PUD, Thomas Lövgren, Lärarnas Riksförbund, Karin Nordmark, HDa, Ulf Nytell, PUD, Johan Sonne, HDa, Satu Sundström, PUD, Johan Svedmark, Falun, Ann Åkerlöf Olsson, Sandviken, Lena Åström, HDa

PROTOKOLL PUD-AU

2018-12-14

- 1 **Mötets öppnande**
Bengt Ericsson hälsade välkommen till höstterminens sista möte i PUD-AU. Det är det 21:a avslutningsmötet i ordningen sedan starten 1997. Bengt valdes till mötesordförande då PUD:s ordförande Inga-Lena Spansk inte hade möjlighet att delta.
- 2 **Val av mötessekreterare**
Satu Sundström valdes till sekreterare för mötet.
- 3 **Godkännande av dagordningen**
Som övrig fråga anmäldes PUD-riksdag. Med detta tillägg godkändes dagordningen.
- 4 **Samverkansprojekt "Ideologisk extremism – Vit makt/Islamism"**
Tomas Axelson, docent i religionsvetenskap och verksamhetsledare för kompetenscentrum IKUD (Interkulturellt utvecklingscentrum Dalarna), en del av forskningsprofilen ISTUD (Interkulturella studier), presenterade kortfattat verksamheten vid IKUD. Fokus är att främja samverkan och samskapande mellan Högskolan Dalarna (HDA) och kommuner, landsting, myndigheter, civilsamhälle och företag. Sammantaget 14 samverkansprojekt har genomförts eller pågår, bland annat en utvärdering om våldsbejakande extremism.
Tomas föredrog angående en projektidé som innebär att lärare, som i sin yrkesverksamhet kommer i kontakt med olika varianter av islamism, utbildas för ökad kunskap, för att därmed undvika oro, då den inte är befogad. Stöd av detta slag för lärare i skolan saknas i dagsläget, liksom skriftligt material i större utsträckning. Ytterligare ett skäl för att genomföra projektet är högerextrema krafter, som generaliserar i politiska syften. Tanken är att projektet ska utmytna i ett material, som kan användas nationellt. Vid HDA finns kvalificerad kompetens inom området genom docenten i religionsvetenskap Torsten Hylén samt Tomas Axelson. En överenskommelse om sådan kunskapshöjande insats har gjorts med Borlänge kommun. Under mötet ställde sig flera kommuner positiva till att delta i projektet: Falun, Gagnef, Hedemora, Sandviken. Betonades att utbildningen har relevans även för förskolan.
Föreslogs att involverade kommuner och ISTUD finansierar projektet med sammantaget 100 000,- under två år. Projektet är av intresse även för lärarprogrammen vid HDA, som kan bidra med utvecklingsmedel. Behov och resurser inventeras. På sikt kan uppdragsutbildningar skapas.
Föreslogs föreläsning(ar) redan nu, som eventuellt kan riktas även mot allmänheten. Diskuterades om den/de ska ges i kommunerna eller på Högskolan. Betonades vikten av att samlas och diskutera uppkomna frågeställningar och synpunkter,
Tomas och Bengt går vidare med ärendet och återkopplar inför PUD-AU den 29 januari.
Tomas och Torsten gör en projektplan inklusive ekonomisk plan som presenteras under PUD-Rådet den 12 mars.
- 5 **Fler vägar till läraryrket**
Projektledare Filippa Bergqvist och Anna Karin Fändrik föredrog ärendet.

I augusti i år fick Umeå Universitet uppdraget att leda ett arbete för att tillsammans med GU, HDa, KaU, LiU, MaU samt SU ta fram mer ändamålsenliga och effektiva utbildningsvägar till förskolläraryrket och lärarexamen. Uppdraget går under projektnamnet "Fler vägar till läraryrket". För att driva projektet har UmU fått medel att fördela till nämnda lärosäten för åren 2018 och 2019-2021.

Fyra konkreta uppdrag har preciserats vilka kan sammanfattas som:

1. Utveckla och använda metoder för bedömning och validering av reell kompetens
2. Erbjudna kompletterande kurser för behörighet till KPU
3. Utforma påbyggbara UVK-kurser som kan användas i en framtida lärarutbildning
4. Bistå andra lärosäten i arbetet med bedömning av reell kompetens.

Vid PUD har en operativ grupp bildats: Filippa Bergqvist och Anna-Karin Fändrik. Målgrupper har definierats och olika vägar till examen har diskuterats. För två av de tänkta målgrupperna krävs ett arbete med att identifiera tänkbara personer och där är skolhuvudmännen viktiga i arbetet. Det gäller dels personer som har en påbörjad lärarutbildning med endast en eller ett fåtal kurser kvar som rest. Den andra gruppen är resurslärare och liknande, där en inventering för att identifiera vilka som kan tänka sig att gå en lärarutbildning. HDa önskar ett samarbete med några skolhuvudmän inom PUD i ett pilotprojekt för att utvärdera hur behovet ser ut.

För att få en uppfattning om intresse skulle till exempel en enkät kunna konstrueras och skickas ut. Framfördes att i och med att aktuella målgrupper är identifierade är det mera optimalt att ta kontakt med dessa direkt. Det är dock viktigt att vända sig till "rätt" grupper för att undvika felsyftande jobb.

De grupper som är intressanta i detta sammanhang är personer som har en oavslutad lärarutbildning, där åtminstone 50% av utbildningen är slutförd och personer utan utbildning, som arbetar inom förskolan eller skolan. Det är angeläget att undvika individuella lösningar om möjligt eftersom dessa är mycket tidskrävande. Påtalades att personer som är intressanta i sammanhanget kan nås via 2047 Science Centre i Borlänge, där viss utbildning ges.

Beslutades att Borlänge, Falun och Hedemora kommuner i dialog kartlägger målgrupper. På sikt kartläggs hela regionen.

6

Kursen "Att leda skolutvecklingsprocesser"

Eva-Lena Embretsen och Mats Lundgren presenterade kursen "Att leda skolutvecklingsprocesser", som vänder sig till personer som i förskolan och skolan har till uppgift att leda kollegiala lärandeprocesser; hur kursen har använts och skulle kunna användas.

Kursen har givits i tre omgångar med särskilt förstelärare som deltagare, dock inte med så många från PUD-regionen. Innehållsligt ligger fokus på systematiskt kvalitetsarbete, styrkedjan och ledarskap.

En central tanke är implementering av skolutveckling, såsom SBS (Samverkan för bästa skola) och NYL (Nyanländas lärande) i den forskarmiljö, där Eva-Lena, Malin Kronqvist Håård och Stefan Weinholz är doktorander och där sex handledare och biträdande handledare ingår. SBS och NYL är Skolverksinsatser, inte utbildningar, men med arbete i processform i fokus, med möjlighet för till exempel förstelärare att finna sin roll i skolan.

En diskussion följde där bland annat behov av utveckling av kollegialt lärande för förstelärare, processledarskap, delaktighet under process

och beslut och koppling mellan generellt och lokalt togs upp samt möjligheten att variera träffar fysiskt och via webb. Konstaterades att kompetens finns både vad innehåll och form.

SOoL-gruppen formulerar ett initiativ. Därefter vidtar diskussion och inbjudan, eventuellt inkluderande en workshop. Förstelärare är, som konstaterats, en viktig målgrupp. Dessa nås via rektorerna

PAUS

7

Större gemensamma FoU-projekt

Bengt Ericsson, Mats Lundgren och Ulf Nytell föredrog angående fortsatt dialog om möjligheter att bygga större gemensamma FoU-projekt utifrån de idéer som inkommit från några skolhuvudmän enligt nedan. I diskussionen refererades till punkterna 6, 8 och 11.

Större gemensamma projekt – Inkomna idéer från Skolhuvudmän.

1. Skolans styrning, organisation och ledning (Sandviken)
2. Synliggörande av lärande, Tillgängligt lärande, Digital skolutveckling, Systematiskt kvalitetsarbete och styrkedjan. (Mora)
3. Pedagogiska ledarskapet, utifrån rektors och lärares roller, konkret i verksamheten (bemötande, förväntningar återkoppling etc.), Digitalisering både ur perspektivet av lärverktyg och ur skrivningarna om innehållet i utbildningarna. (VBU)
4. Prestationsstressade elever. Psykisk ohälsa hos elever. Parallella processer och förebildlighet. Kunskapen om analys. Resursfördelning för likvärdighet. Hemmasittare. Lärarens syn på uppdraget vs. Uppdraget. Hur påverkar utökad matematikundervisning resultatet? Modersmålsundervisningen. Estetiska lärprocesser. Tusen ord – hur språkbefrämjande är det? Värdegrundsarbete. (Borlänge)

Bengt kommenterade att det idag inte är okomplicerat att nå ut med forskningsresultat finansierade av exempelvis Skolforskningsfonden. Oftast gynnas endast berörda kommuner och skolor samt forskare, men spridningseffekten är låg. Ett sätt att ändra på detta faktum skulle kunna vara större gemensamma projekt. Forskningscirkel som löper parallellt med forskningsprojekten kan bidra till större begriplighet och möjlighet att fånga så kallad tyst kunskap.

I samband med SBS-uppdragen har konstaterats att för att få tid till utvecklingsarbete är en förutsättning en utvecklingsorganisation. Förstelärarna måste få stöd hos rektor för detta.

Dessa frågor diskuteras vidare med Skolforskningsfonden som grundplattform.

8

Kombinerade uppdrag – Universitetsskola

Mattias Gradén föredrog angående fortsatt förutsättningslös, kreativ och icke förpliktigande dialog om tanken om universitetsskola utifrån frågeställningarna: Universitetsskolan – vad skulle det kunna vara egentligen? Vad krävs i så fall för att göra den möjlig? Vill vi det? Kombinerade uppdrag, praxisutvecklande forskning, skolutveckling, rekrytering, kompetensutveckling – hur förhåller sig dessa begrepp till tanken om universitetsskola?

En central uppgift för verksamheten i PUD är att i dialog förstärka kopplingen mellan beprövad erfarenhet och vetenskaplig grund, där HDA står som garant för vetenskapligheten. Gränslandet mellan dessa två komponenter behöver stärkas. Undersökningar visar att många lärare upplever behov av att utvecklas men att tid för detta inte finns. Kombinerade uppdrag, som vid flera tillfällen har diskuterats i PUD-AU och PUD-Råd, är en väg att gå men denna idé har (tillfälligt) fått lämnas därhän.

Utifrån Pyramiden diskuterades i grupper och sammanfattade Mattias hur ovan nämnda koppling fungerar på de olika nivåerna. På VFU-nivå

är handledarutbildningen en sådan, som fungerar väl. Den ses exempelvis som en påfyllnad av kompetens av lärare med äldre lärarutbildning. Partnerskolverksamheten kan dock inte byggas på, då söktrycket till lärarutbildningarna är lågt. Istället kan nätverken byggas ut och fler lär- och forskningscirklar startas. I dessa sammanhang utvecklas erfarenheter som närmar sig vetenskaplighet. Slutligen kommenterade Matias vikten av att i dialogmöten betona VFU-handledarnas kompetens och de möjligheter till ytterligare kompetensutveckling som finns enligt ovan.

9 De arbetsintegrerade lärarutbildningarna och rekryteringsaktiviteter

Bengt Ericsson, Mikael Fältsjö, Anna Karin Fändrik, Lars Linder och Lena Åström föredrog ärendet.

Det är av stor vikt att kommunicera tidigarelagd ansökningsperiod 15 februari – 15 mars, vilket dock endast gäller grundlärarutbildningen, inte KPU. Kommunikationsavdelningen vid HDa informerar via tillgängliga kanaler. Reviderat marknadsföringsmaterial, fritt att använda efter lokala justeringar, kommer att gå ut. Betonades att alla involverade måste hjälpas åt.

Information för blivande studenter till de arbetsintegrerade lärarutbildningarna och utbildade lärare som kan tänka sig att återvända till skolan sker den 31 januari vid HDa. Instruktioner inför denna träff har gått ut till PUD-Rådet.

Avesta har tidigare arrangerat informationsträff och tillfrågas om att göra detta igen, förslagsvis under vecka 8. I vecka 10 föreslås Borlänge, Falun, och Mora arrangera ytterligare en träff. Tidigare upplägg återupprepas, förutom angående den tidigarelagda ansökningsperioden.

Information för rektorer sker i webbseminarier den 12 februari och 11 mars kl 15. Då betonas att fler bör uppmanas att söka KPU-varianten samt vikten av korrekt matchning.

Antagningslistor kommer efter den 15 mars. En träff för involverade planeras under vecka 19. Då informeras om vad avtalet innebär och att det ska utvärderas två gånger per år.

Skolcheferna ansvarar för att rektorena nås av relevant information.

En länk med kontaktuppgifter till kommunerna kommer att gå ut så att dessa kan revideras om det behövs.

Vad gäller arbetet med modellvård av de arbetsintegrerade lärarutbildningarna diskuteras detta internt vid HDa inför PUD-AU den 29 januari med Lars Linder som ansvarig.

Informeras om att ytterligare elva lärosäten startar arbetsintegrerade lärarutbildningar hösten 2019. Från fackligt håll betonades att de ställer sig fortsatt positiva till den modell som används i denna region.

10 Utvecklingstankar under PUD-rådet. Punkten flyttas.

- Grundutbildning fritidshem
- Visa utbildningar på hemsida
- Visa uppdragsutbildningar på hemsida
- Kombinationstjänster
- Högskolelärare gör jobb ute i skolan under kortare tider inklusive forskning

11 Förstelärarutbildning – se 6, 7 och 8.

12 Övriga frågor

Bengt Ericsson föredrog angående PUD-riksdag. Detta skulle innebära att PUD-medlemmarna eventuellt tillsammans med den nya Region Dalarna bjuder in hela styrkedjan till en större konferens under en eller två dagar höstterminen 2019 eller vårterminen 2020 med några keynote-

talare. Syftet skulle vara att erbjuda en arena för strukturerad diskussion kring aktuella och gemensamma skol- och lärarutbildningsfrågor. Förslaget bemöttes positivt. Dock betonades att innehållet måste fylla ett tydligt och relevant syfte.

Ärendet tas upp under nästa PUD-AU den 29 januari.

Situationen på fritidshem berördes, där bristen på utbildad personal är stor. Diskuterades inledande träff med rektorer och snarare process för att söka komma tillrätta med situationen, än föreläsningsserie. En fråga angående detta skickas ut.

Ann Åkerlund Olsson avslutar sin anställning i Sandvikens kommun. Hon tackades för sitt engagerade och förtjänstfulla arbete i PUD-AU och i PUD-Rådet.

13

Nästa möte och mötets avslutande

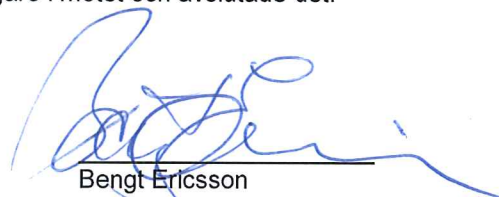
Nästa PUD-AU är tisdagen den 29 januari 2019.

Mötesordföranden tackade alla deltagare i mötet och avslutade det.

Därefter vidtog lunch.

Satu Sundström
Sekreterare

Bengt Ericsson
Justerare